

BURSA DE VALORI BUCUREȘTI S.A.

Actualizat in data de 10.03.2008

Precizari privind Piata Derivatelor **Instrumentul financiar derivat BET[®] Index Futures**

1. Inceperea tranzactionarii instrumentului financiar derivat BET[™] Index Futures

Art. 1 (1) Data inceperii tranzactionarii contractului BET[™] Index Futures este 14.09.2007.

(2) Inceperea tranzactionarii primelor 4 serii corespunzatoare contractului BET[™] Index Futures are loc la data inceperii tranzactionarii contractului BET[™] Index Futures.

Art. 2 (1) Primele 4 serii (simboluri) listate la BVB corespunzatoare contractului BET[™] Index Futures sunt urmatoarele: BET07SEP, BET07DEC, BET08MAR si BET08JUN.

(2) In cazul listarii unei serii noi corespunzatoare unei noi luni de scadenta, Prima Zi de Tranzactionare este sedinta de tranzactionare imediat urmatoare celei mai apropiate scadente la care seria curenta expira, in conformitate cu specificatiile contractului BET[™] Index Futures.

Art. 3 (1) Data scadentei seriilor contractului BET[™] Index Futures este cea de a 3-a zi de Vineri din luna de scadenta a seriei care expira, in conformitate cu specificatiile contractului BET[™] Index Futures.

(2) Datele de scadenta corespunzatoare primelor 4 serii listate la BVB pentru contractul BET[™] Index Futures sunt urmatoarele:

- **BET07SEP: 21.09.2007**
- **BET07DEC: 21.12.2007**
- **BET08MAR: 21.03.2008**
- **BET08JUN: 20.06.2008**

2. Prima zi de tranzactionare a instrumentului financiar derivat BET[™] Index Futures

Art. 1 Directorul General al B.V.B stabileste prin decizie limitele zilnice de variatie a pretului ordinelor de bursa („limite zilnice de variatie”) aplicabile instrumentului financiar derivat BET[™] Index Futures.

Art. 2 Limitele zilnice de variatie utilizate in prima zi de tranzactionare pentru instrumentul financiar derivat BET[™] Index Futures sunt aplicate fata de un **pret teoretic** care este considerat a fi pretul de referinta pentru prima zi de tranzactionare a contractului futures.

Art. 3 Pretul teoretic pentru instrumentul financiar derivat BET[™] Index Futures se determina pentru fiecare serie in parte prin utilizarea urmatoarei formule de calcul:

$$FT_0(T-1) = S_0(T-1) * (1 + R)^{N/365}$$

Unde:

T = prima zi de tranzactionare;

T-1 = ziua lucratoare bursiera care precede primei zile de tranzactionare;

FT₀(T-1) = pretul teoretic calculat pe baza datelor existente in ziua **T-1**. Pretul **FT₀(T-1)** constituie pretul de referinta al contractului futures **pentru ziua T** care reprezinta echivalentul pretului zilnic de decontare determinat in ziua T-1;

Pretul **FT₀(T-1)** este rotunjit la cel mai apropiat pas de tranzactionare (pas de cotare) stabilit prin specificatiile contractului.

S₀(T-1) = pretul activului suport, respectiv valoarea de inchidere a indicelui BET inregistrata la momentul **T-1**;

R = rata dobanzii de referinta publicata pe pagina de web de catre Banca Nationala a Romaniei (BNR). Rata dobanzii de referinta este exprimata in procente pe an si se actualizeaza periodic;

N = numarul de zile calendaristice ramase pana la data scadentei pentru fiecare serie a contractului BET Index Futures, fiind determinat ca diferenta dintre data scadentei si ziua T-1.

Nota: in formula de calcul a pretului teoretic nu sunt luate in considerare eventualele dividende acordate de catre societatile incluse in componenta indicelui BET.

Art. 4 Pretul zilnic de decontare determinat in prima zi de tranzactionare pentru instrumentul financiar derivat BET™ Index Futures se determina de catre BVB in conformitate cu **Certificatul nr. 1** de inregistrare a instrumentului financiar derivat BET™ Index Futures emis de C.N.V.M. in data de 15.06.2007, cu urmatoarele precizari:

1. daca nu a fost inregistrata nicio tranzactie in prima zi de tranzactionare, pretul zilnic de decontare se determina pe baza ordinelor de bursa active, identificate in conformitate cu specificatiile contractului BET™ Index Futures, cu mentiunea ca pretul teoretic al contractului futures, respectiv **FT₀(T-1)**, este considerat a fi pretul zilnic de decontare din sedinta precedenta (*Prev. Settle*);
2. in cazul in care nu este posibila determinarea pretului zilnic de decontare in conformitate cu specificatiile contractului, coroborat cu precizarile de la punctul 1, **pretul zilnic de decontare** determinat in prima zi de tranzactionare se stabileste dupa cum urmeaza:
 - a) se recalculeaza pretul teoretic al contractului futures dupa inchiderea sedintei de tranzactionare curente (denumit „**pretul potential teoretic al contractului futures**”), prin utilizarea in mod corespunzator a formulei de calcul prezentate la **art. 3**;
 - b) se compara in mod corespunzator preturile ordinelor de bursa active mentionate la punctul 1 cu **pretul potential teoretic al contractului futures**, in conformitate cu specificatiile contractului BET™ Index Futures.

3. ca urmare a aplicarii metodologiei de la punctul 2, pretul zilnic de decontare determinat in prima zi de tranzactionare este:
- pretul cel mai bun al ordinelor limita**, cu respectarea conditiilor impuse de specificatiile de contract, daca pretul ordinelor de bursa active este mai bun decat pretul potential teoretic al contractului futures;
 - pretul potential teoretic al contractului futures**, in cazul in care nu se aplica prevederile de la litera a).

Art. 5 Prevederile mentionate la **art. 2, 3 si 4** se aplica in mod corespunzator pentru fiecare serie aferenta contractului BET Index Futures pana la formarea unui pret zilnic de decontare in sedinta curenta de tranzactionare pentru seria respectiva.

3. Stabilirea Valorii Notionale de Referinta la admiterea la tranzactionare a instrumentului financiar derivat BET™ Index Futures

Art. 1 Valoarea notionala de referinta a contractului BET™ Index Futures se stabileste conform „Metodologiei de aplicare a tarifelor si comisioanelor percepute de BVB cu privire la Piata Derivatelor”.

Art. 2 Valoarea notionala de referinta a contractului BET™ Index Futures este valabila pentru toate seriile / scadentele contractului futures respectiv.

Art. 3 Valoarea notionala de referinta se stabileste in vederea incadrarii contractelor futures in pozitiile tarifare prevazute in “Lista tarifelor si comisioanelor practicate de Bursa de Valori Bucuresti S.A.”, conform claselor de valori notionale de referinta prevazute la punctele 4.1, 4.2, 4.3 sau 4.4.

Art. 4 (1) Valoarea notionala de referinta corespunzatoare datei la care Consiliul Bursei a stabilit admiterea la tranzactionare a contractului BET™ Index Futures, si anume 10 octombrie 2006, este urmatoarea:

Valoare Notionala de Referinta (lei) = Pret activ suport* Multiplicator

unde:

- „pretul activului suport” este valoarea indicelui **BET** inregistrata in data de 10 octombrie 2006, data la care Consiliul Bursei a hotarat admiterea la tranzactionare a contractului BET™ Index Futures (**8.332,34 puncte indice**)
- multiplicatorul este preluat din Specificatiile contractului BET™ Index Futures (**1 Leu**)

Valoare Notionala de Referinta (lei) = Pret activ suport * Multiplicator

= 8.332,34 * 1 = 8.332,34 Lei

(2) Conform pct. 2 lit. a) din ”Metodologia de aplicare a tarifelor si comisioanelor percepute de BVB cu privire la Piata Derivatelor”, **Valoarea Notionala de Referinta** a fost recalculata in luna decembrie a anului 2007, pe baza valorii indicelui BET inregistrata in cea de a 3-a zi de Vineri din luna respectiva (24 decembrie 2007), in conditiile in care acesta a fost pretul final de decontare:

Valoare Notionala de Referinta recalculata (lei) = Pret activ suport* Multiplicator

Unde:

- „pretul activului suport” este valoarea indicelui **BET** inregistrata in data de 21 decembrie 2007, **(9.733,36 puncte indice)**
- multiplicatorul este preluat din Specificatiile contractului **BET™ Index Futures (1 Leu)**

Valoare Notionala de Referinta recalculata (lei) = Pret activ suport * Multiplicator
= 9.733,36 * 1 = 9.733,36 Lei

Art. 5 Conform **Valorii Notionale de Referinta recalculata** determinata la **Art. 4 alin. (2)**, contractul **BET™ Index Futures** se incadreaza in clasa de valori notionale de referinta prevazuta la punctul 4.3 din “Lista tarifelor si comisioanelor practicate de Bursa de Valori Bucuresti S.A.”, respectiv **intre [8.000 - 15.000] lei.**

Art. 6 Valoarea notionala de referinta stabilita la data hotararii Consiliul Bursei cu privire la admiterea la tranzactionare a contractului **BET™ Index Futures** este valabila pana la cea mai apropiata luna **ianie** sau **decembrie**, cand se recalculeaza valorile notionale de referinta pentru seriile contractului futures.

4. Parametrii utilizati pentru tranzactionarea instrumentului financiar derivat BET™ Index Futures

Art. 1 Parametrii utilizati pentru tranzactionarea instrumentului financiar derivat **BET™ Index Futures** se stabilesc conform prevederilor Certificatului de inregistrare, emis de C.N.V.M. cu nr. 1/15.06.2007, privind inregistrarea instrumentului financiar derivat **BET™ Index Futures.**

Art. 2 Parametrii utilizati pentru tranzactionarea instrumentului financiar derivat **BET™ Index Futures** se aplica tuturor seriilor / scadentelor contractului **BET™ Index Futures.**

Art. 3 Parametrii principali utilizati pentru toate seriile/ scadentele contractului **BET™ Index Futures** sunt urmatoarii:

- **Cod piata:** REGF (REGULAR FUTURES);
- **Bloc de tranzactionare:** 1 contract;
- **Numar maxim de blocuri:** 100 de contracte;
- **Prioritati de executie:** pret, tip de cont, timp;
- **Termen de valabilitate ordine:** Day, Open, Good Till Date, FOK;
- **Conturi grup:** nu se utilizeaza;
- **Limitele de variatie ale pretului unui ordin de bursa:** exprimate in valoare absoluta;

- **Tipuri de ordine:** ordine limita, ordine la piata (MKT), ordine Hidden, ordine fara pret (Unpriced), ordine FOK, ordine avand alte tipuri sau caracteristici speciale de executie;
- **Parametri ordine la piata (MKT):**
 - numar maxim de pasi de pret prin care poate trece ordinul : **500 pasi**
 - valoarea protectiei de pret (valoarea cu care poate varia pretul ordinului la piata) = (numar maxim de pasi de pret prin care poate trece ordinul) inmultit cu (marimea corespunzatoare a pasului) = **500 * 0.1 = 50 puncte indice**
- **Parametri ordine Hidden si FOK:**
 - se utilizeaza setari identice cu cele corespunzatoare pietei principale aferente tranzactionarii actiunilor (REGS)

Art. 4 Parametrii principali utilizati pentru toate seriile / scadentele contractului BET™ Index Futures sunt definiti in conformitate cu „Specificatiile contractului BET™ Index Futures”.

Art. 5 Parametrii definiti in sistemul electronic ARENA AUTOMATED EXCHANGE PLATFORM cu privire la ordinele de bursa si tranzactii pentru piata reglementata la termen la care nu se face referire in mod explicit in prezenta decizie isi mentin in mod corespunzator semnificatia si aplicabilitatea mentionata la Art. 21 alin. (3), Sect. 2, Cap. 3, Titlul V din “Cartea II - Piata reglementata la termen” din Codul Bursei de Valori Bucuresti S.A. – operator de piata”, aprobat prin Decizia CNVM nr. 1219 din 17 iulie 2007.

Art. 6 Parametrii utilizati pentru tranzactionarea instrumentului financiar derivat BET™ Index Futures intra in vigoare la data lansarii Pietei reglementate la termen si pot fi modificati prin decizie a Directorului General al BVB.

5. Algoritmul de fixing utilizat pentru instrumentele financiare derivate

Art. 1 Pretul de deschidere cat si **pretul zilnic de inchidere**, stabilit prin algoritmul de fixing in etapa Inchidere, se determina pentru instrumentele financiare derivate dupa cum urmeaza:

1. Aplicarea algoritmului de fixing se efectueaza distinct pentru fiecare componenta simbol-piata si se determina un **pret unic**.
2. Pretul de deschidere, precum si pretul de inchidere se determina pe baza preturilor ordinelor limita existente in piata principala pentru instrumentul financiar derivat respectiv, precum si pe baza unuia dintre urmatoarele preturi:
 - a) **pretul de referinta al sedintei de tranzactionare curente** (pretul zilnic de decontare stabilit la sfarsitul sedintei anterioare): in cazul in care nu au fost inregistrate tranzactii pentru instrumentul financiar respectiv in piata principala aferenta in sedinta de tranzactionare curenta, indiferent de etapa in care se afla entitatea simbol - piata respectiva;
 - b) **pretul ultimei tranzactii inregistrate in sedinta de tranzactionare curenta** pentru instrumentul financiar derivat respectiv in piata principala aferenta: in cazul in care au fost inregistrate tranzactii pentru simbolul respectiv in piata principala aferenta.

3. Pretul de deschidere precum si pretul de inchidere se determina tinand cont de urmatoarele **criterii**, in ordinea descrescatoare a importantei acestora:
- a. **volumul maxim** care poate fi tranzactionat;
 - b. **minimizarea dezechilibrului** in volumul de instrumente financiare derivate - in cazul in care se poate tranzactiona acelasi volum maxim la mai multe preturi potentiale de deschidere / inchidere;
 - c. **variati minima procentuala** a pretului potential de deschidere / inchidere (in cazul in care este posibila tranzactionarea la mai multe niveluri de pret a aceluiasi volum maxim de instrumente financiare care are acelasi dezechilibru minim de instrumente financiare), fata de:
 - i. **pretul de referinta corespunzator sedintei de tranzactionare curente** (pretul zilnic de decontare stabilit la sfarsitul sedintei anterioare): in cazul in care nu au fost inregistrate tranzactii pentru instrumentul financiar respectiv in piata principala aferenta in sedinta de tranzactionare curenta, indiferent de etapa in care se afla entitatea simbol - piata respectiva;
 - ii. **pretul ultimei tranzactii inregistrate in sedinta de tranzactionare curenta** pentru instrumentul financiar derivat respectiv in piata principala aferenta: in cazul in care au fost inregistrate tranzactii pentru simbolul respectiv in piata principala aferenta.
 - d) **pretul maxim** - in cazul in care este posibila tranzactionarea la mai multe niveluri de pret a aceluiasi volum maxim de instrumente financiare avand acelasi dezechilibru minim de instrumente financiare si aceeasi variatie minima procentuala.
4. In sensul regulilor de la **pct. 3**, prin **dezechilibru** in volumul de instrumente financiare se intelege numarul de instrumente financiare care raman neexecutate in cadrul unui anumit nivelul de pret, dupa efectuarea tuturor tranzactiilor posibile corespunzatoare nivelului de pret respectiv.
5. Cu exceptia regulilor mentionate la pct. 1-4, celelalte prevederi descrise la **Secțiunea 5, Titlul III, Cartea I – Piata reglementata la vedere din “Codul B.V.B. – operator de piata”** se aplica in mod corespunzator si in cazul instrumentelor financiare derivate tranzactionate pe piata reglementata la termen.

Art. 2 Regulile prevazute la Art. 1 se aplica si pentru situatia in care un instrument financiar derivat / serie IFD este reluat(a) la tranzactionare pe parcursul sedintei de tranzactionare, in conformitate cu **alin. (2) Art. 8, Titlul V, Cartea II – Piata reglementata la termen** din “Codul B.V.B. – operator de piata”.

6. Stabilirea limitei zilnice de variatie a pretului unui ordin de bursa aplicabila instrumentului financiar derivat BET™ Index Futures

Art. 1 (1) Limita zilnica de variatie a pretului unui ordin de bursa aferent contractului BET™ Index Futures este exprimata in valoare absoluta si este de +/- **400 puncte indice** fata de pretul zilnic de decontare al sedintei precedente, respectiv fata de un alt pret stabilit in conditii deosebite (de exemplu: pret teoretic).

(2) Limita zilnica de variatie a pretului ordinelor de bursa („cotatia contractului futures”) este valabila pentru toate seriile (simbolurile) corespunzatoare contractului BET™ Index Futures.

Art. 2 Suspendarea si modificarea ulterioara a limitei zilnice de variatie a cotatei contractului BET™ Index Futures se efectueaza in conformitate cu prevederile „Cartii II – Piata reglementata la termen” din Codul Bursei de Valori Bucuresti S.A. – Operator de piata.

Limita zilnica de variatie a pretului ordinelor de bursa pentru contractul BET™ Index Futures va fi publicata pe website-ul BVB.